

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografa.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augstenfeld & Emerich Lesner.
Hainrich Schalek. Rudolf Meise.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppalk.
In Buda pe sta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Serwat. In Ham-
burg: Maroly & Lobmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicitate. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X I I .

„GAZETA“ iese în Măcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 229.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 16 (28) Octomvre.

1899.

Partidele austriace și guvernul.

Martî s'a început în parlamen-
tul din Viena desbaterea asupra pro-
gramului cabinetului Clary. Proci-
rea, că în „Reichsrath“ se vor re-
cita cu ocaziunea acestei debateri
scenele turbulente și furtunoase de
pe timpul obstrucțiunii germane, s'a
împlinit deja în prima ședință dela
24 Octomvre, despre al cărei de-
curs cetitorii vor afla amănunte
mai jos.

În ședința de Martî și în cea
de Miercuri partidele din cameră au
ținut să-și precizeze atitudinea lor
față de guvern. A bătut la ochi, că
partidele germane din minoritate,
apropie fără deosebire, au declarat
prin rostul conducătorilor lor, că de-
ocamdată se pun pe teren de aștep-
tare și că vor avé paciență să aș-
tepte pașii ulteriori ai guvernului.
Singer reprezentantul Germanilor ra-
dicali, conduși de Wolf și Schö-
nerer, a declarat, că partida lor stă
sub arme și nu va renunța la radi-
calism, câtă vreme nu li-se vor sa-
tisface pretensiunile. Unul dintre ora-
torii germani de nuanță cevași mai
moderat a spus totuși, că pe Ger-
mani nu-i mulțămesc declarațiunea
contelui Clary și că deputații germani
răzimați pe vînjosia poporului lor,
care s'a redesteptat naționalicesce,
vor folosi cele mai ascuțite arme
decă situațiunea va pretinde.

Germanii nu sunt mulțumiți cu
declarațiunea noului șef al ministe-
riului, făcută în prima ședință a re-
inviatului parlament, fiind-că în cu-
vintele rostite de contele Clary nu
se indică un program precis, care
se cadă de acord cu desideratele și
aspirațiunile lor. De aici vine, că cu
tota speranța, ce unii din ei o pun
în succesele guvernului, față de care
de altcum promit că vor fi cu „bună-
vointă“ și „obiectivitate“, totuși stau
pe chibzur și se condamnă înșiși
la rolul de „spectatori“ în așteptare.
Minoritatea germană este însă încân-
tată de primul pas activ al guver-
nului: retragerea ardonanțelor de
limbă. În acest pas vede ea un semn,
că totuși poate să se ivească érași la
orison aurora egemoniei ei de odi-
nióră, dér se teme de altă parte,
că nestabilitatea raporturilor în viața
internă a Austriei poate în tot mo-
mentul să schimbe peste nópte si-
tuația politică mai spre réu, și de aceea
nu se prea simte îndemnată a pro-
clama solidaritatea Germanilor cu
guvernul și a-l sprijini necondiționat.

Mult mai pronunțate au fost de-
clarațiunile partidelor din majoritate.
Partida Cehilor, prin reprezentantul
ei a proclamat cea mai înverșunată
oposiția în contra guvernului, căci
prin desființarea ardonanțelor de
limbă, cum s'a exprimat oratorul Cehi-
lor, „guvernul a înscris în istoria
Austriei cea mai négră pagină“ și „a
vătămât în cel mai cumplit mod
sentimentul național al poporului cehi-
c“. Cehii însă cu toate acestea nu
vor face obstrucțiune, decât atunci,
când li-se va păré lor favorabil; nu
vor esita însă un moment de-a crea

guvernului în cameră cele mai mari
greutăți, asigurându-l dinainte, că
până când se va lăsa influențat de
adversarii declarați ai poporului cehi-
c, „nu va fi ordine în țără și pace
în parlament“.

Cu óre-care interes se aștepta
însé și declarațiunea Polonilor, cari
în coaliția majorității din parlament
forméză, alături de Slavi și de par-
tida populară catolică, unul din cele
mai importante elemente. În numele
Polonilor a vorbit însuși conducăto-
rul clubului lor, cavalerul Javorsky.
El, după ce declară, că Polonii do-
resc delăturarea conflictelor de na-
ționalitate, a desaprobat hotărît des-
ființarea ardonanțelor de limbă și
esprimă temeri asupra caracterului
centralistic și biurocratic, ce resulfă
din programul guvernului. Ca corol-
lar spune, că Polonii țin cu fidelitate
la principiul autonomist și pe baza
acestui vor susține solidaritatea
coalițiunii din drépta parlamentului.

Declarația acésta arată, că gu-
vernul nu se poate aștepta de-ocam-
dată la o ruptură între Cehi și Po-
loni, și că la cele mai influente par-
tide din majoritate întîmpină nu
numai o récélă polară, ci și o opo-
siția declarată.

De un deosebit interes pentru
noi este în actualele împrejurări
atitudinea clubului român bucovi-
nean. Scim, că deputații români
din parlamentul din Viena au
mers până acum cu majoritatea și
au sprijinit alături de acésta ulti-
mele guverne, fără însă a se fi an-
gajat prea mult. În timpul din urmă
însé, mai ales în urma prigonirilor
la cari au fost espuși frații noștri
din Bucovina, a început în cercurile
române să fiă controversată cesti-
unea, decă deputații români mai pot
avé loc în sînul dreptei din parla-
ment și decă n'a sosit timpul să se
facă o diversiune.

Cu drept cuvânt eram decî cu-
rioiși de a vedé, ce pozițiune va lua
clubul român din parlament față cu
declarațiunea contelui Clary. Din rap-
porturile mance ale diarelor asupra
debaterii din ședința de alaltăeri
vedem, că în numele reprezentanților
români bucovineni a vorbit preșe-
dintele clubului, dl Lupul. În espu-
nerile sale dârsul a declarat, că clu-
bul român se conduce de două prin-
cipii: deplina autonomiă a regatelor
și țărilor și deplina egală îndreptă-
re a popórelor Austriei. A mai dîs dl
Lupul, că Românii vor judeca gu-
vernul nu după vorbe, ci după fapte
și că-l vor sprijini în nisuințele sale
de a crea stări normale în parla-
ment.

Prin cuvintele din urmă repre-
sentantul Românilor a declarat dér
indirect, că ei nu se simt angajați
nici pentru, nici contra ministeriului,
dér că sunt gata a-l sprijini pentru
a face ordine în parlament. Se pare,
că și Românii bucovineni se pun
de-ocamdată pe teren de așteptare,
până când vor vedé, cum se va mai
desfășura constelația parlamentară.

Acésta este, în scurt, pozițiunea
ce-o ocupă partidele din „Reichs-

rath“ față cu noul cabinet. Situația,
pe cum vedem, e destul de încur-
cată și, decă vom mai adauge la ea
și marea mișcare, ce s'a pornit în
sînul Cehilor și prin care se așifă tot
mai vehement pasiunile și luptele
interne desastroase, cine póte să
predică cabinetului Clary o viétă
lungă și o activitate mai roditoare?

Résboiul din Africa sudică.

(Englesii bătúți.)

Tocmai ađi se împlinesce săptămâna,
de când luptele dintre Buri și Englesi în
Natal au luat proporțiuni serioase. Vineria
trecută în 20 Octomvre n. s'a dat prima
luptă la Glencoe, în care Englesilor li-a
succes a face pe Buri să se retragă. Fap-
tul acesta a fost bucinat de Englesi în
tota lumea, ca o „victoriă strălucită“. Dér
n'a fost așa. Buri, cari au atacat în nu-
măr de 4000 Glencoe, au fost respinși, ce-i
drept, însă retragerea lor n'a fost alt-
ceva decă o așteptare cu plan, până când
comandantul suprem Joubert cu óstirea sa de
9000 și a treia trupă sub conducerea ge-
neralului Schalk-Burgher, vor sosi la locul
înainte stabilit. Englesii s'au luptat așa-
dér numai cu avangardele Burilor, cari în cico-
nirea dela 20 Oct. fiind respinși, s'au retras
frumos frumúș și în totă ordinea. Chiar
Englesii au recunoscut, că Buri s'au retras
în ordine, deóre-ce și-au dus cu ei toți
mortii și răniții din prima luptă dela
Glencoe.

A doua di, Sâmbătă în 21 Octomvre,
comandantul bur Meyer a ajuns deja la
Elandslaagte, și aici a stat în calea gene-
ralului White, care plecase din Ladysmith în
apărarea pozițiunilor primejdute, Glencoe
și Dundee. Cunoșcem și rezultatul luptei
dela Elandslaagte. După telegramele din
Londra, Englesii ar fi raportat și aici o
„victoriă“. Cu toate acestea însă generalul
White a fost silit a-se reîntórce în Ladys-
mith, cu alte cuvinte a-se retrage. De ce?
Nu cum-va pentru-că se simția tare?

Intr'aceea generalul bur Schalk-Bur-
gher a sosit cu óstea sa înainte pozițiunii
Dundee și deja în acea di, 12 Octomvre,
a început să bombardeze orașul. Că fost'a
luptă între Buri și Englesi, telegramele en-
glese nu spun. Probabil însă, că a fost, și
încă amară pentru Englesi. Destul, că co-
mandantul engles din Dundee, generalul
Yule, pe care l'au atacat și trupele lui Jou-
bert, s'a retras, și-a lăsat toți răniții în
Dundee, a părăsit orașul și s'a încuibat în
Glencoe.

A treia di, 22 Octomvre, au fost nu-
mai cicoaniri mai mici, Buri s'au pregătit
pentru luptele de Lunî.

Lunî în 23 Octomvre s'a și dat acésta
luptă. Foile englese nu comunică amănunte
despre ea. E însă mai pe sus de ori-ce îndo-
ială, că Englesii au fost amar bătúți. Pe
Buri i-a condus în lupta acésta însuși co-
mandantul lor suprem Joubert, fiind de față
și președintele Krüger. Sfirșitul luptei a
fost o strălucită victoriă a Burilor; gene-
ralul engles Yule adunându-și óstea deci-
mată s'a refugiat spre răsărit cătră Beithe.
Toți răniții i-a lăsat pe câmpul de luptă,
ceea-ce apare dintr'o telegramă englesă,
care vrënd să liniștéască opinia publică din
Anglia dîce, că răniții englesi sunt bine
îngrijiți de Buri. Mai apare de aici, că En-
glesii au luat'o la fugă sêlbatecă; nu se

spune însă, decă tunurile și munițiile le-au
dus cu ei. Așa-dér și Glencoe a cădút în
mănil Burilor.

Yule fugind, avea intenția să se unescă
cu White, nu se scie însă decă i-a succes.
Telegramele cu data de Martî din Ladys-
mith spun, că White a eșit în calea lui
Yule, ca să țină deschisă calea pe câmpia,
ce duce la Beithe. El însă n'a putut să pē-
trundă, decă 7 milari englese, dér n'a luat
lupta cu Buri, oi s'a aședat pe un șir de
dealuri față 'n față cu ei.

Așa-dér situațiunea, în care au ajuns
Englesii, este critică. La asta se mai
adauge și împrejurarea, că după o tele-
gramă a guvernatorului Milner din colonia
Cap, trimisă lui Chamberlain, Basuții și
Kafferii se pregătesc a se réscula în contra
domniei englese. Alt semn réu pentru An-
glia este, că președintele statului liber
Oranje a declarat, că vré să încorporeze
țera Griqua, coloniă situată între Oranje și
Rhodesia.

Două ședințe ale „Reichsrath“-ului.

„Reichsrath“-ul austriac a avut Martî
și Miercuri două ședințe importante, cu
care ocaziune conducătorii tuturor cluburilor
din parlament au arătat punctul lor de
vedere față cu declarațiunea, ce a făcut'o
ministrul președinte Clary când pentru
prima dată a apărut înaintea parlamentului.
Remarcabilă este mai ales ședința de Martî,
24 Octomvre n., în care s'au întîmplat
scene furtunoase, cari fac să se reamintescă
isbucnirile scandalóse ale obstrucțiunii ger-
mane pe timpul lui Badeni. Deosebirea
este numai, că s'au schimbat rolurile: ceea
ce au făcut pe atunci Germanii lui Wolf
și Schönerer, fac'acum Cehii: Éta decursul
ședinței de Martî:

Deja la începutul ședinței ministrul
președinte Clary a cerut alegerea depu-
tațiunii pentru cvotă.

Partida social democrată a înaintat o
propunere, ca guvernul Thun să fi pus în
stare de acuză, fiind-că a folosit în mod anti-
constituțional § 14.

După acésta camera a trecut la or-
dinea de di, adecă la desbaterea declara-
țiunii guvernului. A luat mai întâi cuvên-
tul deputatul rutén Okunjewsky, care
vorbînd despre situațiunea populațiunii ru-
tene din Galiția, s'a plâns, că limba ru-
ténă nu este primită ca limbă oficială, și
a provocat guvernul să restabilească față
de națiunea ruténă tot ce au stricat gu-
vernele de până acum.

Hoffmann v. Welenhoff (partida po-
porală germană) dîce, că el și partida lui
primesc cu neîncredere programul guver-
nului. Partida lui cere înainte de toate, ca
pozițiunea Germanilor să rămână neatinsă
în administrația de stat. Partida lui nu-i
mulțamită cu declarațiunea guvernului și
așteptă desvoltarea mai departe a lucruri-
lor. Iși încheie vórbirea declarând, că
Germanii sunt dispuși pentru o împăcare,
pacea acésta însă trebuie să fiă durabilă.
Deputații germani, răzimați pe populațiunea
germană, care s'a redesteptat naționalicesce,
vor sci să folosescă cea mai ascuțită armă,
decă va fi de lipsă (Aprobări în stânga.)

Dr. Pergelt (german progresist), dîce
că partida lui nu doresce alt-ceva decă
unirea Germanilor și preîntîmpinarea ori-
cărui atac îndreptat în contra lor. Nécazul
națiunii i-a învêțat pe Germani să simtă
și gândescă naționalicesce. Declarația gu-

vernului, că va respecta constituția, nu e suficientă cât timp se va aplica § 14. Sfirșește dicând, că după retragerea ordonanțelor de limbă partida lui consideră posibilă activitatea parlamentului. Cât timp guvernul va rămâne în poziția sa neutrală și va urma direcția indicată, vor sta față cu el nepreocupați. Indată-ce însă se va abate dela direcția acésta, vor începe din nou lupta, eventual obstrucțiunea.

Dr. Lueger dîse, că guvernul e nou, dîr programul e vechi. Deosebirea între vechiul și noul guvern este numai aceea, că s'au retras ordonanțele de limbă. Punctul cardinal e pactul cu Ungaria. Din cauza acestui pact s'au dat ordonanțele de limbă și tot din cauza lui s'au retras acum. Oratorul speră însă, că Germanii nu vor sprijini pactul, ba speră, că și Cehii îi vor refuza sprijinul. Lueger apelază la toate partidele să se concentreze puterile *contra Jidano-Maghiarilor*, pe care-i asemănă cu o bandă jefuitoare, de care Austria trebuie să se libereze. El e contrar rezolut al promulgării dărilor de consum din pact, pe baza §. 14, și cere, ca ea să treacă prin desbatere parlamentară. Legea acésta este o puternică armă în mâna partidei creștine-sociale. Declară, că va sprijini guvernul în năsuința de a face capabil de lucrare parlamentul, căci adî suferă mult clasa industrișilor și țeranilor, ca și fabricanții. Munca în unire va crea pînă pacea între naționalități și de-odată cu acésta o Austriă tare și unitară.

Baernreither (mare proprietar constituțional) spune, că partida lui vrî să aștepte în liniște executarea programului lui Clary. Salută cu bucurie declarația acésta, că în cestiunea de limbă ia inițiativa, și accentuează necesitatea de a se stabili prin lege limba de contact. Germanii, dîce, sunt firm deciși de a nu mai suferi unele lucruri. Decă va succede localizarea conflictului germano-slav în Austria, amîndouă părțile ar gusta din fructele acéstei opere. Accentuează necesitatea pactului economic.

Kink (alianța liberă germană) declară, că partida lui stă pe baza împăcării naționalităților în Austria și e gata a conlucra la regularea cestiunii de limbă prin lege. Privitor la pact dîce, că partida lui nu primesce, decăt un pact, care este un contract, ér nu capitularea învinsului dinaintea învingătorului.

Hanich (social-democrat) declară, că unul din punctele principale ale programului partidei social-democrate, este împăcarea naționalităților. De altfel pe declarațiunile ministeriale social-democrației nu dau o parafrantă.

Wolf (național german) accentuează, că Nemții lui nu se vor lăpăda de radicalism pînă nu li-se va implini următoarele pretențiuni: Înainte de toate o nouă desbatere parlamentară a pactului cu Ungaria; ștergerea ordonanțelor de limbă Stremayer; ridicarea limbei germane la rangul de limbă de stat. Cere în fine mesagiul de tron. Câtă vreme nu se vor implini acéste pretențiuni, partida lui n'are încredere în guvern și va sta sub arme.

Au urmat alegerile. Alegerea deputațiunii pentru votă s'a făcut în totă ordinea. S'a ales deputațiunea din anul trecut, afară de Steinwender, în locul căruia s'a ales Dr. Prade.

S'au cetit apoi scrisorile intrate. Intre acéstea se afla o interpelațiă a deputatului ceh dr. Pačak privitor la un ordin al ministrului de justițiă Kindinger. Acesta, corespunzător situațiunii urmate după retragerea ordonanțelor de limbă, a trimis tribunalului superior din Praga o ordonanță cu convocarea, ca de aici înainte limba internă de serviciu fîind cea germană, să grîjască a-se executa prompt acésta dispozițiune. Și fiind-că în Austria interpelațiile și motivarea lor se face în scris, Cehii au înaintat prin Pačak interpelațiă, care de am amintit.

Când la finea ședinței Cehii vîdura, că grefierul Horiča se pregătesce a ceti interpelarea, s'au grupat în masă în jurul băncilor ministeriale, așa încât Germanii nu mai aveau decăt un mic loc la stînga. Se făcu pe-un moment tăcere, când Ho-

riča începî să citésoa. Dîr liniștea dură fôrte puțin. Horiča citia interpelarea neobișnuit de clar, accentuând grav cuvintele finale ale propozițiunilor, la cari Cehii răspundeau cu injurături. Bătrînul ministru de justițiă, care sta cu spatele cătră deputați și era atent la interpelare, se întorse de-odată. Atunci deputatul ceh Dolesal pîtrunse pînă dinaintea ministrilor și amenințînd cu pumnul strigă: „Pfui! Asasin! Šachter din Polna!“ La cuvintele acéstea Cehii vociferau, Germanii aplaudau.

Intr'aceea Horiča cetia în ton declamatoric mai departe. De-odată Kaiser strigă: „Aici nu-i provocatje!“ la care Cehii răspunseră: „Pfui! Scelerați!“ De aici se născu un urlet general. Cehii strigau mereu: „Om de nimic! Asasin! Šachter din Polna!“ — Funke făcu atent pe președinte, să îndrumeze pe grefier a nu mai declama, însă președintele făcu din umăr. Horiča continuă cetirea și ajunse tocmai la pasagiul, unde ministrul provocă tribunalul să grîjască de executarea ordonanței. Sgomotul erupse acum cu putere elementară. În momentul acésta Cehul Mastanka aruncă cu ghiulele de hîrtiă asupra ministrului de justițiă, ér Brzeznowski se aruncă și ia scrisorile de pe masa ministrului, le gomolțese și le aruncă asupra ministrului. Nemții începură să aplauzeze, Cehii răspunseră ironic tot prin aplauze. Ministrul de justițiă cere cuvînt, dîr nu pôte vorbi, căci Cehii îi strigă încontinuu: „Asasin! Mișel!“ ș. a. Ministrul vîdînd, că e imposibil să vorbescă, se pregătesce a pleca. Cehii însă îi stau în cale, și ministrul se refugiază pe-o ușă laterală urmat de strigătele de „Pfui! Hanba!“ ale Cehilor.

Președintele ridică ședința dîcînd, că ședința viitoare va anunța-o în scris. După închiderea ședinței sgomotul în sală continuă încă câte-va minute.

Ast-fel s'a introdus desbaterea asupra declarațiunii guvernului.

*

În ședința de Miercuri, 25 Octomvre, conducătorii cluburilor din parlament, cari n'au vorbit în ședința trecută, au arătat punctul de vedere al partidelor lor, față cu declarațiunea guvernului.

Javorsky (polon) dîse, că Polonii vîd cu durere cum decade parlamentarismul în Austria. Polonii doresc pacea între naționalități și consideră de-o problemă a lor de-a conlucra ca mijlocitori. Covingerea lor este, că retragerea ordonanțelor de limbă se contradice cu caracterul neutral al ministeriului și nu e acomodat, ca să promoveze eșirea la suprafață a elementelor moderate. Trăsătura centralistică și birocratică, care se resimte din declarația guvernului, este îngrijitoare cu atât mai virtuos, cu cât Polonii au fost totdeauna cei mai sinceri anteluptători ai autonomiei, a acélei autonomii, care nu numai că nu împiedică unitatea Austriei, ci este salutară pentru ea. Clubul polon nu pôte decăt să țină la principalele fundamentale ale coaliției partidelor din drépta. Oratorul declară prin urmare, că partida lui nu pôte avé încredere în guvern.

Türk (partida Schönerer) vorbește pentru separarea Galiției de Austria. Declară, că partida lui nu va pune piedecă guvernului, cum a făcut față de Baden și Thun, însă sub nici un pretext nu va renunța, ca poporul german să aibă reprezentanți naționali și radicali. „Las' să obstrueze Cehii—dîce oratorul—și să pörte răspunderea pentru acésta“.

Noi, Germanii Austriei, suntem gata la toate. Decă lucrurile vor fi duse pînă acolo, încât între Germanii și Cehii din Boemia, Moravia și Silesia să fî războiu civil, vor veni de sigur aici și oștiri prusiene.

Palfy (feudal) declară în numele marilor proprietari cehi, că prin retragerea ordonanțelor de limbă, poporului ceh i s'a făcut mare nedreptate. Prin acésta s'a vătămât principiile fundamentale ale egalei îndreptățiri și ale dreptăței. Calea pe care a pășit guvernul, nu va duce la liniște. Un guvern, care comite nedreptate, nu pôte fi neutral.

Stranzky (Ceh tîner) observă, că ziua în care s'au desfîșat ordonanțele de limbă, este o rușine pentru Austria. Ziua de 17 Octomvre este o zi neagră, care pôte fi cu drept pusă alături de zilele dela Solferino și Königgrätz. Poporul ceh chiamă întréga Europă, ca martor, în ce mod ne mai pomenit s'a călcat dreptul și dreptatea și ce nedreptate strigătoare s'a săvîșit. Guvernul s'a ascuns după corónă. Conte Clary este numai un „Strohman“, după el stă contele Goluchowski. Pe calea acésta nu vom ajunge în veci la stări parlamentare normale. Ordine nu va fi aici pînă nu v'afi scuturat de radicalii germani. Și contele Clary va fi silit să-și ia refugiul la § 14. Noi nu ne-am pierdut onórea, însă ușor se pôte întempla, ca Austria, reprezentată de contele Clary să păsescă în secolul al douădecilea încărcată de rușine.

I. Lupul (presidentul clubului român) declară, că clubul român bucovinean se conduce de două principii: *deplina autonomie* a tuturor regatelor și țerilor și *deplina egală îndreptățire* a tuturor popórelor și naționalităților. Românii vor judeca guvernul după fapte, ér nu după vorbe, și-l vor sprijini în năsuința de a crea stări parlamentare normale.

Malfati (italian) ia cu satisfacțiă la cunoștință promisiunile guvernului, că va guverna pe baza legală și va fi neutral. Italianii aprobă retragerea ordonanțelor de limbă și nu vor lua pozițiă adversară față de guvern, însă își susțin dreptul de a judeca guvernul după fapte.

Ieri a fost o țreia ședință.

Revistă externă.

Presu rusescă și Anglia. „Novosti“ din Petersburg ocupându-se cu evenimentele din Africa sudică scrie: „In proporțiă, în care cresc pretenșiunile Agliei la o egemoniă universală, se apropiă și timpul, ca toate puterile să păsescă în contra ei. De-ocamdată puterile observă neutralitate. Acésta atitudine se pôte însă schimba, decă Anglia ridică pretenșiuni de stăpînire despotică în Africa. Într'un astfel de cas chiar și Germania va părăsi atitudinea sa rezervată. Acest moment pôte că nu-i departe. Toate puterile neutrale trebuie să păsescă pe cale diplomatică în direcțiunea, ca în Africa sudică să se restabilească stările din 1881 și 1884.“ — „Rossija“ dîce, că e imposibil, ca pe lângă totă iubirea sa de pace Europa să nu se deștepte și să nu facă us de greutate Angliei pentru a îndrepta greșelile, cu ajutorul căror Angliei i-a succés a comite vătămări de drept ne mai pomenite în istoriă“.

Visita împăratului Germaniei în Anglia. „Vossische Zeitung“ constată, că visita împăratului Wilhelm în Anglia, în împrejurările actuale nu va plăce majorității Germanilor.

Rolul presei e de a împiedeca pe Englesi să exploateze evenimentul ca o aprobare a politicei lor sud-africane, care tînde a nimici în mod brutal libertatea unui popor valoros,

Visita împăratului la Windsor a fost decisă înainte de declararea războiului. Ea nu pôte avé decî alt caracter, decăt acela al unui act de curtenii a împăratului față de bunica sa.

Germania și Grecia. O scire din Berlin spune, că întrevederea împăratului Wilhelm cu regele Greciei a fost fôrte cordială. Regele nu vîduse pe împărat de deose anî de zile. Cei din anturajul regelui sunt fôrte satisfăcuți de acésta întrevedere, precum și de aceea, pe care el a avut-o cu d-l de Bülow, și se crede, că din acésta a rezultat o ameliorare sensibilă în relațiunile Germaniei cu Grecia.

SCIRILE ȚILEI.

— 15 Octomvre v.

Conferențe învățătorești. Eri s'a intrunit aici în Brașov conferența învățătorilor din protopopiatele Brașovului, Branului și Treiscanelor. Înainte a premers

invocarea spiritului sânt și oficierea unui parastas pentru membrii decedați din acest cerc conferențiar, precum și alți bărbați meritați ai noștri. Parastatul s'a oficiat în biserica S.-lui Nicolae prin protopopul I. Petric, preotul Dr. Saftu, capelanul militar N. Fizeșanu și diaconul Prișcu. Apoi a urmat, în sala cea mare a gimnasiului, prima ședință, care a fost deschisă prin d-l Dr. V. Saftu ca comisar consistorial. Conferențele s'au continuat eri după amîd și adî, ér mâne se vor termina. La conferență au luat parte aprópe toți învățătorii, precum și mulți preoți. Raport special vom aduce mâne.

Turburări în Austria. Din *Svetin* se anunță, că Miercuri a fost acolo o adevărată revoluțiă. O mulțime de 800 ómeni s'a adunat și strigînd și cîntînd a traversat câte-va strade bombardînd casele cător-va ovrei cu pietri. Turburarea luase caracter amenințător, căci unii dintre demonstranți intrară și prin case, ca să ruineze și jăfuescă. Când mulțimea voi să intre în casa lui Glessinger, gendarmii și poliția au intervenit, însă ea fî primită cu plóie de pietri, rînd pe căți-va gendarmi. Atunci gendarmeria a șarjat. *Doi ómeni au fost omorîți și 15 răniți.* — Din *Holleschau* se anunță, că în urma turburărilor din zilele trecute, jidani încep să-și părăsescă locuințele. În cartierul jidovesc casele dintr'o stradă au fost cu totul părăsite.

Parastas pentru iubiții reșoși. Conform statutului „fundațiunii iubiților reșoși“ se vor săvîși rugăciunile parastatului Duminecă în 17 (29) Octomvre la 10 óre a. m. pentru odihna sufletelor reșoșilor, pentru cari s'au dăruit „coróne eterne“. Parastatul se va săvîși în biserica S.-tei Adormiri din Cetate.

Starea sănătăței principelui Carol. Cu privire la mersul bólei principelui Carol, medicul curant, care îngrijese de bolnav, a dat alaltăeri următorul buletin: Temperatura de eri a oscilat între 37,8 și 40,4. Astăzi dimineță temperatura 38,1, pulsul 110; respirația 22. Starea generală a A. S. R. Principelui Carol continuă a fi destul de satisfăcătoare. — Dr. Romalo.

Episcopul Majlath în M.-Uióra. Ni-se scrie din M.-Uióra cu data de 25 Oct. n.: Poporeni romano-catolici de aici avură rara onóre de-a pôte saluta în mijlocul lor în 14, 15 și 16 l. c. pe zelosul și energicul lor arhipăstor, episcopul conte Gustav Majlath, care veni să împărtășescă pe credincioșii din acésta parochiă și jur cu s. Sarament al confirmațiunii. Cu acésta ocaziune episcopul, în 15 Octomvre, după celebrarea cultului divin și cercetarea pe la locuințele proprii a onorațiilor din loc, între cari și protopopul român gr. cat. Dr. S. P. Radu, a primit mai multe deputațiuni ale oficiatelor de aici, cari au ținut a-și manifesta stima și reverința față de înaltul óspe. Protopopul și parochul gr. cat. Dr. S. P. Radu, încă a fost primit de Ilustritatea Sa, pe care l'a binevenat în numele districtului protopopesic și al parochiei gr. cat. a M.-Uiórei, mai întăiu în limba maghiară și apoi în limba română, ca limbă a bisericii române gr. cat. Cu un vîdit interes și plăcere a ascultat înaltul prelat accentele dulci și sonore ale limbei românescei, dovedindu-o acésta prin cuvintele clare și perfect pronunțate tot în limba română: „La mulți ani“, cu care-și-a terminat răspunsul binevoitor dat în urma alocațiunii românescei de felicitare. Se vede, că Ilustritatea Sa nu și-a uitat încă, că este descendent al familiei române voivodesce de odinioară a Făgărașului. În 16 l. c. Ilustritatea Sa a vizitat minele de sare, unde ținú ocașiilor — cei mai mulți Români — o vorbire plină de încurajare și mîngăitoare, învățători creștinesci, pe cari cei prezenți le ascultau jos în sinul pămîntului, cu adevărată pietate și devoțiune, căci fără deosebire de confesiune și naționalitate tuturor au fost adresate acele dulci și părintesci sfaturi ale arhierului. Era mișcător a vedé un arhieru grînd cu foc creștinesc în o adîncime de 180 metri cătră mult cercății ocași. — *Ocașul.*

S'a spânzurat pentru „jelen“. O calfă de industriaș din Micalaca, cu numele Molnar Janos, a fost și el la control în Arad. La apelul nominal a răspuns cu „jelen“ în loc de „hier“. Ofițerul de serviciu l'a pedepsit pentru aceasta cu trei zile arest. Alaltăieri implinindu-i-se pedepșa, au mers să-l elibereze, d'ér l'au aflat spânzurat. Foile ungurești fac mare capital din acesta și dic, că Molnar s'a spânzurat de rușine pentru-că a fost arestat din cauza lui „jelen“.

Dansuri naționale românești la espoziția din Paris. Veteranul profesor de gimnastică Moceanu e pe cale de a face angajament cu doi impresarii franceși pentru a juca la espoziția din Paris, împreună cu elevii sei, dansuri naționale românești. Trupa d-lui Moceanu este deja alcătuită, îi lipsește însă dansătore. De aceea r'ogă pe domnișorele, cari au aptitudinile pentru dans și voesc să-l însoțescă la Paris, ca să se prezente la șoala d-sale spre a fi angajate. Trebuie să amintim, că d-l Moceanu a mai fost odată la espoziția din Paris, când s'a produs, cu mare succes, pe scena teatrului „Folies Bergères“.

Trupa de operă de sub direcțiunea d-nei Elena Teodoroni își va începe reprezentațiunile, la Teatrul liric din București, în s'era de 18 Noemvrie viitor. Vor fi 17 reprezentațiuni, dintre cari 3 extraordinare și 14 în abonament, în două serii. Stagionea se va deschide cu „La vie de Bohème“, apoi „Sapho“ și „Andrea Chénier“, cari vor urma. Alături cu neîntrecutul Teodorini va debuta d-șora Aura Teodorini, sora mai mică a marelui artiste, care și-a terminat studiile în chip strălucit. Tîn'era și frumoșă artistă a ținut să-și înc'epă seria triumfător în ț'ară.

Biserica monumentală. Orașul Seghedin a hotăr'it să clădească o biserică în amintirea renascerei sale după devastățiunea din 1879, cauzată prin inundări. Biserica va costa 600,000 fl. din care sumă însă orașul nu are, decât 215,000 fl. Restul îl va împrumuta.

Mare concert în București. Dilele acestea se va da la Teatrul Național din București în beneficiul sindicatului diarisților, un mare concert, la care vor lua parte t'ote celebritățile din România. Acest concert, unic în felul cum va fi organizat, va fi pus sub patronajul mai multor d'omne din elita bucureșteană.

Mărcile postale ruse în Finlanda. Senatul din Viborg a respins ordonanța ministrului de interne rus, cu privire la introducerea mărcilor postale rusești în Finlanda, declarând, că această măsură este o violare a drepturilor autonome garantate. Guvernatorul general a declarat, că această hotăr'ire a Senatului este în contradicțiă cu legea prin care Senatul a recunoscut la 1890 manifestul Ț'arului asupra poștelor.

O reformă militară în Franția. În consiliul de miniștri franceși, care s'a ținut la 24 Octomvrie în Elyseu, generalul de Gallifet a supus semnăturii președintelui Republicei un decret, modificând organizășarea consiliului superior de r'esboiți, în așa mod, încât nu va mai cuprinde decât generali desemnați pentru a comanda armatele în timp de r'esboiți și cari vor fi, în timp de pace, puși în capul unui corp de armată.

Școli italiene în Muntenegru. Diarul „Italia“ află, că prințul Muntenegrului a decis să introducă limba italiană în șoolele din principat, și a cerut guvernului italian să-i trimită un număr ore-care de profesori. Guvernul italian ar fi primit, în principiu, propunerea și ar fi oferit să trimită profesorii în cestiune pe cheltuiala bugetului italian, favorisând ast-fel crearea de școli italiene în Muntenegru.

Musica orășenească va concerta Duminică în 29 Octomvrie n. la otel „Europa.“ Inceputul la 7½ ore s'era. Intrarea 30 cr.

Cercul Hüttemann. Reprezentațiunile date de circul Hüttemann devin din ce în

ce mai interesante. Pe deplin succese sunt prestațiunile cailor în șoala înaltă de călărit mai ales sub conducerea abilă a d-lui director. Reușite sunt și producțiunile artiștilor preste tot, și mai ales amuzante sunt pentru public scenele celor 4 clovni.

2 Pentru orășeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuni sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se p'ote căpăta țin'nd prin poște de către farmacistul A. Moll l'iferantul cartii din Viena Tachlauben 9. În farmaciile din provincia se se d'era preparatul lui Moll prov'edut cu marcă și s'ubscriere.

Un manuscris vechiu.

Szent-Miklos (Sátmar), 23 Oct. 1899.

Prețuite Domnule! Te rog dă publicității în prețuita „Gazeta“ următ'orea deslușire:

Antoniu Pop, iubitel meu discipul, descriind biografia fericitului preot Moise Sora Novacu în foiletonul „Gazetei Transilvaniei“ nro 193, datul 1 (13) Septemvrie a. c., în care enumerând operele r'eposatului preot, face amintire și despre Eneida lui Virgiliu tradusă în românește în versuri albe, manuscris, traducere f'orte bună cu o limbă cursivă, fluidă românească, cum numai un ardelean născut p'ote să scrie. Numitul foiletonist nu scia, unde se află manuscrisul, drept ce eu, ca fost profesor și bibliotecar la gimnasiul din Beiuș în decurs de 16 ani, fac cunoscut urbi et orbi, că acel manuscris se află în biblioteca gimnasiului din Beiuș — o traducere într'adevăr f'orte bună, cum am d'is mai sus, scrisă cu litere cirile. Despre acest manuscris prin anii 70 eu și f'ericitul Teodor Roșiu am făcut un studiu amănunțit și raport în o conferență profesorală.

Cred, că-și vor aduce aminte Rever. D-n Petru Mișuțiu, pe atunci fost director gimnasial, ér acum preot și protopop în Oradea-mare, și fratele Ioan Butean, atunci profesor, ér acum director gimnasial, ca mai vechi omeni. Manuscrisul este f'orte de laudat, daună, că vitregimea timpului și molliile au ros hărtia, așa încât pe margini sunt locuri mănecate, nedescifrabile, d'ér cred, că savanții academiei, esperți în literatura vechiă cirilică, ar fi în stare a restabili lacunele cauzate și opul ar merita să se tipărescă, pagubă să se piardă un op valoros inedit în pub'erea bibliotecii, put'end aduce folos real.

Vasilie Leșianu,
paroch etc.

Românii din Bosnia.

Emile de Laveleye, redactor la marea revistă „Revue de deux Mondes“, în descrierea unei călătorii, ce a făcut în Bosnia, după-ce arată naționalitățile și diferitele obiceiuri din această provincie austriacă, pe jumătate musulmană, dice:

„Există încă în Bosnia o altă rasă f'orte interesantă, pe care am găsit-o în t'otă Peninsula balcanică. Ea e f'orte activă, f'orte economă, f'orte întreprind'etore. E rassa țințarilor, cărora li-se dice și *kufo-vlach* (valachi schiop) s'eu macedoneni. Ei se găsesc prin t'ote orașele, unde fac comerțiul, și pe la ț'ară, unde țin cărciume. Sunt zidari admirabili, singuri în Bosnia înainte de sosirea muratorilor italieni. Sunt de asemenea și t'emplari și eșecută cu o mare iscusință lucrările de t'emplărie. Se spune, că ei au construit t'ote edificiile mari din peninsula: biserici, poduri, case de piatră. Se laudă asemenea gustul lor în fabricarea de obiecte de filigran și de bijuteria. Unii din ei sunt f'orte bogați și întore afaceri mari. Fondatorul vestitei case Sina din Viena era un țințar. Se găsesc țințari la Viena și la Pesta, unde sunt considerați ca Greci, pentru-că se țin de ritul oriental. Cu t'ote acestea ei sunt de sânge românesc și provin dintre acei Valachi, cari trăsesc din produsul turmelor lor în Grecia, în Turcia și în Albania.

„În afară de ț'era lor de origină, ei se găsesc în tot Orientul. În partea această nu sunt destul de concentrați, ca să formeze un grup deosebit, afară de satul Slovik, lângă

Tuzla, în Istria, lângă lacul Toespotei și în câte-va alte localități.

„Locuințele lor, grădinile lor sunt cu mult mai bine întreținute, decât ale vecinilor. Ei sunt între d'ensii de o onestitate proverbială. Adoptășea costumul și limba ț'erei în care locuiesc. Însă nu se amestecă nicl-odată cu alte rase. Își păstrășea timbrul lor deosebit, care se recunosc'e f'orte lesne.

„De unde vin aceste calități speciale, cari îi deosebesc atât de bine de bosniacii musulmani și creștini în mijlocul cărora trăsesc? Aptitudinile acestea sunt de sigur dobândite și transmise în mod ereditar. Ele nu se pot atribui nicl rasei, nicl culturii, pentru-că frații lor din România de același sânge și de aceeași religione nu le posedă până acum.

„Ce păcat, că sunt numai câteva mii de țințari în Bosnia! D'ensii contribuiesc mai mult, decât ori-cari alții, la sporirea bogățiilor ț'erei, pentru-că deosebit că sunt comercianți de o fineță eștra-ordinară, apoi sunt și admirabili lucrători“.

Mulțămită publică.

— Fine. —

Pe l. Nr. 778 prin d-l George Șandru cantor în Hațeg: dela Fira lui Avram Popescu 50 cr. Adam Dajin cu soția Ileana 1 fl. Aron Muntean 50 cr. George Costa 45 cr. Arfi. Belgradean 20 cr. Francisca Strait 20 cr. Reveca Bojan 30 cr. și Majuca lui Iancu Sandru 10 cr. Suma 3 fl. 25 cr.

Pe l. Nr. 228 prin d-l Sofroniu Oltean paroch în Rechițova: dela poporul credincios de acolo din colecția 7 fl. 64 cr.

Pe l. Nr. 151 prin d-l Romul Raca paroch în Bouțiarul inferior: dela d-sa 1 fl. Neti Raca preotășă 1 fl. și dela poporeni de acolo 4 fl. 36 cr. Total 6 fl. 36 cr.

Pe l. Nr. 214 prin d-l Aurel Cetățen profesor în Călăraș: dela d-sa 5 franci și dela d-l Constantin Predelean din Călăraș, descendent din familia canonicului „Șineai“ 20 franci. Suma 10 fl. 70 cr.

Pe l. Nr. 156 prin d-l Pop Avel Bociat protopopul Ulpiei Traiane în Grădișce dela d-sa 2 fl. A. Rimbaș notar cercual în Pesteana 1 fl. Nio. Trimbișionu în Grădișce 1 fl. S. Adolf. 50 cr. Cassa bisericășcă 1 fl. Cassa scolară 1 fl. Cassa Fondului cercual 2 fl. Cassa „Ulpieni“ 4 fl. 72 cr. și dela alți credincioși tot din Grădișce sume mai micl. Total 14 fl. 12 cr.

Pe l. Nr. 704 prin d-l Manase Pop preot Zaican: dela d-sa 50 cr. Janeș Pop cu soția și fiul 80 cr. Carol Pasca înv'et. 50 cr. D. Müller osp'etar 20 cr. Huniade I. jude comunal 10 cr. și dela alți credincioși. Suma 2 fl. 40 cr.

Pe l. Nr. 159 prin On. d-n. I. Bernat, preot: dela familia sa și dela alți credincioși 35 cr.

Pe l. Nr. 152 prin On. d-n. Andrei Pop Bociat, paroch în Bouțiarul sup.: dela d-sa și alți credincioși 1 fl.

Pe l. Nr. 158 dela On. Ioan Suciu paroch în Galați lângă Puj: dela Avram Stanciu 1 fl. Grațian German 50 cr. F. German 20 cr. M. Hirnea 20 cr. și dela alți credincioși Suma 3 fl. 10 cr.

Pe l. Nr. 762 prin d-l Nio. Nestor vicariu în Hațeg: dela d-sa 3 fl. 10 cr. Al. Nemeș 1 fl. Petru Pop cu soția Fira 20 cr. Marișca Vilt 20 cr. Mihaiu Toplician Lung 20 cr. soția sa Jica 30 cr. Suma 5 fl.

Publicând aceste de încheare, aducem tuturor generoșilor contribuitor și d-lor colectanți mulțămitele cele mai profunde pentru obolul caritativ și sprijinul dat în favorul sf. Mănăștiri.

Hațeg, Septemvrie 1899.

În numele comitetului mănăștiresc:

Nicolae Nestor, Dr. Suciu,

președinte. avocat și cassar.

NB. Foile române sunt rugate a reproduce această dare de s'ema.

Literatură.

„Fetele casnice“, cor pentru trei și patru voci femeesci de Timoteiu Popovici. Acestă drăgălașă compoziția musicală a apărut tocmai acum în repertoriul revistei „România Musicală“ din București, ca supliment la Nr. 14 din a. c. și se află de vânzare la d-nul autor în Sibiu (seminarul archiepiscopesc), cum și la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov. Prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto).

ULTIME SCIRI.

Viena, 26 Octomvrie. Afară de Slavii de Sud t'ote partidele au luat poziția față cu guvernul. În ședința de ađi a camerei Kramarz a fost primul orator. Stanga germană a părășit sala și Kramarz a vorbit numai la ai săi.

Londra, 26 Octomvrie. Lui „Daily Telegraph“ i-se anunță din Ladysmith, că afară de morți și răniți, Englesii au pierdut 200 omeni, cari au fost făcuți captivi.

Londra, 26 Octomvrie. Se constată oficios, că Burii au prins 200 de călăreți englesi și 9 ofițeri. Pe teatrul r'ăsăriten al r'esboiului se aș'eptă o mare luptă.

Berlin, 26 Octomvrie. S'a r'espândit faima, că Germania va mobilisa o flotă de r'esboiți.

Paris, 26 Octomvrie. Diarele spun, că în afacerea conflictului dintre Anglia și Transvaal, Germania va propune o intervenire a puterilor, la care Franția nu se va opune.

Pretoria, 27 Octomvrie. Lupta dela Elandslaagte a durat 7 ore. T'otă armata englesă a fost respinsă la Ladysmith.

Ladysmith, 27 Octomvrie. Burii bombardășea Mafeking.

DIVERSII.

Căldura stelelor. Cercetările lui Nichols au arătat, că și stelele ne trimit ore și care căldură. Ast-fel Arcturus, frumoșă stea roșie din constelația Taurului, ne trimite o căldură de o potrivă cu cea ce ni-ar veni de la o lumină aflătore la 8-9 chilometrii de noi, decât n'am țin'ea s'ema de slăbirea ce suferă căldura trimisă de luminare prin absorbirea atmosferică.

Vernon Boys cercase, d'ér în zadar a dovedio căt de slabă urmă de căldură în rașele lui Venus, Jupiter, Saturn, Mars, Vega, Capella, Arcturus etc. Întrebuințase un telescop cu oglindă de 16 policulari în diametru, în foarul căreia pusese un radiomicrometru f'orte delicat. Cu acest mijloc ar fi putut deosebi o căldură de o potrivă cu cea trimisă de o luminare dela 2.700 metri. Fiind însă căldura mult mai mică, radio-micrometrul nu o putuse da pe față.

Experiențele din urmă au fost făcute la Yerves (Statele unite) de Nichols cu un radiometru și mai simțitor, cu al lui William Crookes. Oglinda siderostatului avea 24 de policulari în diametru și aparatul fiind de 5 ori mai simțitor, s'au căp'etat rezultate. Din experiențe ese, că Arcturus e de 2.1 mai cald decât Vega.

Un om, care nu vr'e să m'oră. Despre Chilly, directorul teatrului „Ambiga“, se istorisesc următ'orea anecdotă: Intr'o ți un teatralist, care în s'era aceleai ț'ile avea să j'oce pe bină împreună cu directorul s'eu, ceruse dela acesta o anticipațiune, d'ér Chilly n'a voit să-i dea.

Sosise s'era. Directorul avea rolul să împusce pe teatralist. Când au ajuns la scena uciderii, directorul descarcă cu mare siguranță pistolul, d'ér spre surprinderea lui, teatralistul nu căđu la pământ, ba începu să vorbescă: Ai greșit, țișe el directorului; acum vin eu la rând! Se aruncă apoi asupra directorului, care în cele din urmă trebui să primescă lupta. Se hărțuiră căt se hărțuiră, d'ér publicul care întăit credea, că așa este jocul piesei, la urmă începu a-și pierde răbdarea. „Morți numai decât“, îi șopti directorul Chilly infuriat, „căci altfel te dau afară din societate!“ — „Dă-mi anticipația și atunci mor!“ Hărțuiala s'a continuat mai departe, d'ér în urmă directorul se obosise și publicul deveni la culme impacient. Atunci directorul se vedu silit a promite anticipația dorită teatralistului, care după această s'a învoit numai decât să m'oră și a și murit, d'ér nu pentru tot-d'euina, ci în modul prescriș în piesă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Octomvre 1899.

Benta ung. de aur 4%	115.90
Benta de corone ung. 4%	95.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.60
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	99.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	118.80
Bonuri rurale ungare 4%	93.80
Bonuri rurale croate-slavone	—.—
Impr. ung. cu premii	162.—
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	137.50
Renta de argint austr.	99.85
Renta de hartie austr.	99.60
Renta de aur austr.	117.40
Losuri din 1860.	135.50
Actii de-ale Banței austro-ungarã	903.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	370.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	368.—
Napoleondori	9 58
Mãroi imperiale germane	58.97 1/2
London vista	120.77 1/2
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	99.50
Note italiene	44.60

Sz 4393—899.
ukvi.

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Octomvre 1899.

Banenota rom. Cump.	9.34	Vënd.	9.36
Argint român. Cump.	9.30	Vënd.	9.32
Napoleond'ori. Cump.	9.53	Vënd.	9.58
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesoi Cump.	127.—	Vënd.	127.75
Mãroi germane Cump.	10.50	Vënd.	—.—
Lire turcesci Cump.	10.71	Vënd.	—.—
Seris. fono. Albina	101.—	Vënd. 5%	101.50

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Nr. 15773—1899.

Concurs.

In urma ordinațiunii Domnului subcomite Dr. F. Jekel din 4 Octomvre a. c. Nr. 20853, se iese concurs pentru postul vacant de forestier orășenesc de revier.

Léta anuală: 900 fl., bani de locuință 150 fl., paușal de drum și diete 200 fl., 40 metri lemne de fag și quinquenalele statutare.

Reflectanții au să-și documenteze prin așternerea unui testimoniu oficios de moralitate purtarea lor de până acum; să documenteze, cumcă au absolvat cu succes cursul academic forestieral și că cu depus în patrie examenul forestieral de stat; mai departe prin reproducerea testimoniuului medical-fizical, că sunt sănătoși și corporalminte destoinici pentru serviciul forestieral, în fine, că cunosc limba germană, maghiară și română.

Referitórele petițiunii instruite cu recerințele sus amintite și cu un timbru de 50 cr. au de a-se așterne subscrisului magistrat până în 4 Novembre a. c. la 12 ore la prânș.

Brașov, 11 Oct. 1899.

746.1—1.

Magistratul orășenesc.

Nr. 22641—1899.

PUBLICAȚIUNE

Pe baza §-lui 28 art. de lege XXI ex 1886, aduc la cunoștință, că comitetul rectificător al comitatului a statorit catalogul viriliștilor pe anul 1900.

Acest catalog, în contra căruia începând de astăzi în 15 zile se poate apela la comitetul esaminător, spre a fi privit se espune la cancelaria comitatului.

Brașov, în 26 Octomv. 1899.

Dr. Jekel,
vice-comite.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság, mint tlknyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Francu George végrehajtónak, Csizmás George Malani végrehajtást szenvedő elleni 24 frt tőke-követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbíróság területén lévő Porumbákön fekvő a felső-porumbaki 850 sz. tljkvben 7600 hrsz. ingtla 5 frt; 8396 hrsz. ingatlanra 48 frt; a 851 sz. tljkvben 4, 5, 6, 7 hrsz. ingtla 226 frt; a 852 sz. tljkvben 6562 hrsz. ingtla 9 frt; 7277 hrsz. ingtla 18 frt; a 853 sz. tljkvben 6066, 6067 hrsz. ingtla 58 frt; a 854 sz. tljkvben 7319, 7321 hrsz. ingtla 24 frt; a 855 sz. tljkvben A + 1 rd. 7136 hrsz. ingtla 13 frt; a 856 sz. tljkvben 7039, 7059 hrsz. ingtla 23 frt; a 7061 hrsz. ingtla 9 frt; a 875 sz. tljkvben 7880 hrsz. ingtla 14 frt; a 887 sz. tljkvben 4671 hrsz. ingtla 4 frt; 5127, 5129 hrsz. ingtla 1 frt; 5544 hrsz. ingtla 8 frt; 5933 hrsz. ingtla 12 frt; 7505 hrsz. ingtla 25 frt; 7925 hrsz. ingtla 12 frt; a felsőporumbaki 962 sz. tljkvben átvett 5715, 5719, 5723 hrsz. ingtla 12 frt; 6985 hrsz. ingtla 22 frt; ban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi November hó 16 dik napján d. e. 10 órakor Felső Porumbákön megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírba a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1899. évi május hó 26-án.

A fogarasi kir. bíróság mint telekönyvi hatóság.

NÁDUDVARY,
kir. bíró.

7471—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Anstro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Comnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă a srcie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

MERCUR

BANCĂ și ZARAFIE,
societate pe acții
BUDAPESTA V, Str. Dorothea Nr. 12.

Prima tragere la a V-a
LOTERIE de CLASA
reg. ung. priv. se începe
la 16 și 17 Novembre a. c.

Oferim losurile valabile la acesta tragere cu prețurile originale și anume:
Los întreg, jumetate | a patra parte | a opta parte
fl. 6.— | fl. 3.— | fl. 1.50 | fl. .75

Comande se eșecută prompt.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fôrte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcělă. Prețul unei sticle originale plumbate 90 cr.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii i adulți. Prețul unei bucăți 20 cr. Cinci bucăți 90 cr. Fie-care bucată de săpun pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se eșecută șimnic prin rambursă postală.

La deposite să se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.